

Úvodem	7
1 <u>Vědecký výzkum v pedagogice</u>	8
1.1 Metody lidského poznávání	8
1.2 Pojem a fáze vědeckého výzkumu v pedagogice . . .	9
1.3 Techniky práce s odbornou literaturou	14
1.4 Pořizování výběrů	18
1.5 Výzkumy ex-post-facto a výzkumy experimentální .	27
1.5.1 Výzkumy ex-post-facto	27
1.5.2 Pedagogické experimenty	29
Technika jedné skupiny	30
Technika paralelních skupin	31
Technika rotace faktorů	34
1.6 Millova pravidla	36
2 <u>Měření pedagogických jevů</u>	38
2.1 Podstata měření	38
2.2 Úrovně měření	39
2.3 Vlastnosti dobrého měření	41
2.4 Poměr kvality a kvantity v pedagogice	44
2.5 Zpracování výsledků měření ve vědeckém výzkumu .	47
2.5.1 Uspořádání dat a sestavení tabulek četností	47
2.5.2 Grafické znázornění naměřených dat	51
2.5.3 Výpočet charakteristik polohy	52
2.5.4 Výpočet charakteristik rozptýlení	59
2.5.5 Výpočet měř šikmosti a špičatosti	65
2.5.6 Gaussovo normální rozdělení	68
3 <u>Metody měření a shromažďování dat v pedagogickém výzkumu</u>	73
3.1 Pedagogické pozorování	73
3.1.1 Vlastnosti dobrého pedagogického pozorování	74
3.1.2 Subjektivní faktory působící při pozorování	75
3.1.3 Některé techniky standardizovaného pozorování	77

3.1.3.1	Technika A. A. Bellacka	78
3.1.3.2	Technika frekvenční a sekvenční analýzy	79
3.1.3.3	Rating v pedagogickém pozorování	83
3.1.3.4	Technika převodu kvalitativních údajů na grafický záznam	86
3.2	Dotazník v pedagogickém výzkumu	89
3.2.1	Druhy položek v dotazníku	90
3.2.2	Vlastnosti dobrého dotazníku	99
3.2.3	Provedení dotazníkového šetření	101
3.2.4	Interpretace výsledků třídění prvního stupně	105
3.2.5	Interpretace výsledků třídění druhého stupně	108
3.3	Rozhovor (interview) v pedagogickém výzkumu . . .	113
3.4	Testy v pedagogickém výzkumu	115
3.4.1	Didaktické testy a jejich druhy	116
3.4.2	Testové úlohy	119
3.4.3	Konstrukce didaktického testu	126
3.4.4	Ověřování vlastností didaktického testu .	127
	3.4.4.1 Analýza testových úloh	128
	3.4.4.2 Vlastnosti didaktického testu jako celku	131
3.5	Sociometrie v pedagogickém výzkumu	134
3.5.1	Sociometrické matice	136
3.5.2	Sociogramy	139
3.5.3	Sociometrické indexy	145
3.6	Sémantický diferenciál	150
3.7	Q-metodologie	154
4	<u>Statistické metody užívané při ověřování platnosti hypotéz . . . . .</u>	158
4.1	Hypotézy ve vědeckém výzkumu	158
4.2	Statistické testy významnosti	159
4.3	Závislost mezi pedagogickými jevy při nominálním měření	163

4.3.1	Test dobré shody chí-kvadrát	163
4.3.2	Test nezávislosti chí-kvadrát pro kontingenční tabulku	171
4.3.3	Test nezávislosti chí-kvadrát pro čtyřpolní tabulku	173
4.3.4	Fisherův kombinatorický test pro čtyřpolní tabulku s malými četnostmi	175
4.3.5	Stupeň závislosti mezi jevy při nominálním měření	178
4.4	Závislost mezi pedagogickými jevy při ordinálním měření	181
4.4.1	Spearmanův koeficient pořadové korelace .	181
4.4.2	Kendallův koeficient shody	184
4.4.3	Znaménkový test	186
4.4.4	Wilcoxonův test	189
4.4.5	U-test	191
4.5	Závislost mezi pedagogickými jevy při intervalovém nebo poměrovém měření	195
4.5.1	Funkční a statistická závislost jevů . . .	195
4.5.2	Pearsonův koeficient korelace	198
4.5.3	Dvouřádková (biseriální) korelace	204
4.5.4	Testování významnosti rozdílu mezi dvěma výběrovými koeficienty korelace	207
4.5.5	Studentův t-test	208
4.5.6	F-test	212
4.5.7	Párový t-test	214
4.5.8	Analýza rozptylu	217
	4.5.8.1 Jednofaktorová analýza rozptylu .	217
	Duncanův test	221
	4.5.8.2 Dvoufaktorová analýza rozptylu .	223
4.5.9	Nástin faktorové analýzy	228
5	<u>Zpráva o výzkumu</u>	233
	Literatura	237

Příloha: statistické tabulky	243
I. Distribuční funkce a hustota pravděpodobnosti normovaného normálního rozdělení	245
II. Kritické hodnoty testového kritéria chí-kvadrát	248
III. Znaménkový test	249
IV. Kritické hodnoty pro Wilcoxonův test	250
V. Kritické hodnoty U	251
VI. Kritické hodnoty Pearsonova a Spearmanova výběrového koeficientu korelace	252
VII. Pomocné hodnoty pro dvojřádkovou korelaci	253
VIII. Fisherova z-transformace	254
IX. Kritické hodnoty Studentova testového kritéria t	255
X. Kritické hodnoty Snedecorova F	256
XI. Hodnoty R_{α} pro Duncanův test	257